

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. Obiectionibus occurritur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94274](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94274)

CERTAMEN II.

Obiectionibus occurritur.

1. **O**ppones primo inter eam multitudinem partium durationis Angeli, vel animi rationalis, & operationum ab eis per æternitatem à parte positæ eliciendarum, etiam prout ex parte actus primi diuinæ menti simul proponitur cognoscenda, atque eius præcedit cognitionem, nec dumque ab ipsa denominatur simul cognita, non est assignare ultimam: ergo ea multitudo est actu siue in actu infinita. Hæc ratio doctissimos, & ingeniosissimos alios nostros Vasquez, & Dazam decepit; ne autem alios posthac decipiat, distinguo antecedens. Non est assignare ultimam partium simul pro aliqua duratione actu existentium siue aliquando, simul existurarum in ea multitudine, nego antecedens; non simul, sed serfim, & successiue existurarum concedo antecedens; & nego consequentiam ob rationem datam.

2. Instabis ea multitudo, vt ex parte actus primi ad cognitionem diuinam proposita non est infinita in actu per nos: ergo est finita in actu: quod est euidenter falsum; cum in ea multitudine, nec sit assignare ultimam partem durationis, neque ultimam operationem assignare: consequentia est legitima: siquidem finitum infinito contradicit: quare, si infinitate in quouis genere negata in eodem genere, de eodemque subiecto finitatem neges, deducis facile, imo sponte ad impossibile ibis. Nihilominus neganda est consequentia: quia vtraque propositio est de subiecto non supponente: quia tota multitudo nunquam, nusquamque simul existit, aut existet, quare simul existens, vt supponitur ad finitudinem, vel infinitudinem actu de ea prædicandam, neque est finita, neque infinita: quemadmodum, neque de ente rationis optime negatur siue contradictione distingui realiter, atque identificari realiter cum ente aliquo reali; est distinctio, & identitas contradictionem inuoluant: quia illud realiter supponit vtrumque extremum, de quo identitas, vel distinctio prædicatur, siue inter quæ alterutram esse asseritur reale esse: alterum autem nempe ens rationis, reale esse repugnat: quare vtraque propositione in terminis implicatur.

3. Ita etiam in casu nostro: cum tota multitudo simul aliquando esse non possit, ac proinde totam illam in actu, & simul esse repugnet ex vna parte: atque ex alia esse totam illam collectivè sumptam finitam asseratur: negatur recte totam illam infinitam esse in actu, quia in actu non est, neque erit simul, imo totam in actu, & simul esse, & existeret, vel essentia sua in durationis partibus, vel ex suppositione, vt minimum, in Angeli, vel animi operationibus successiue habendis, neque omnibus (vt supponimus) simul. Recteque negatur etiam finita tota in actu, & simul ob secundam rationem: quia in ea propositione supponitur totam illam multitudinem de qua finitas prædicatur esse, vel fore in actu, & simul saltem aliquando supponitur, quod est impossibile, vt diximus, & in terminis implicatorium. Quocirca, si non de tota multitudine, sed de aliqua eius parte, quæ simul in actu aliquando erit inferetur esse finitam in actu, bene inferetur, negaturque minime posset, quia suppositum subsistit, nullaque est in eius propositionis terminis implicatio, & contradictio.

4. Instabis secundo: tota illa multitudo infinita reum per æternitatem futurarum, prout diuinam antecedit, quasi pro natura priori, cognitionem, nec dumque cognoscitur non habet terminum; ergo est infinita, & simul ex parte obiecti pro illo etiam priori sumpta, & considerata, ergo est infinita in actu pro illo priori, & in sensu præsentis quætionis, quam de infinito earum rerum simul, prout diuinam præcedit cognitionem esse diximus. Respondetur similitudinem infinitarum rerum obiectiuam solum, etiam prout in actu primo ad sui cognitionem præcedunt satis non esse, vt infinitum consistere, & cognosci dici queat. Alioquin enim non solum rerum, quæ aliquando, et si temporis successu, erant in actu, infinitum daretur, cognoscereturque à Deo: verum, & pure possi-

bilium, (quod exoticum, & paradoxum profus est) quandoquidem infinita, & ultra numerum omnem possibilia sunt, & omnia similitate solummodo obiectiua, in actu etiam primo, diuinam præcedunt cognitionem. Simultas ergo rerum omnium, quæ infinitum in actu constituit, debetque sui cognitionem præcedere, vt infinitum in actu cognoscatur, est simultas essendi, & coexistendi in actu eorum omnium; ex quibus multitudo illa infinita coagmentatur: quæ non solum infinita multitudini possibilium, sed, & successiue futurorum deficit: quare neganda est consequentia postrema, cuius inde probatio euascescit.

5. Dices demum: de ratione numeri in actu non est simultas existentie, seu existendi in actu omnium vnitatum, quibus ille constat: ergo nec de ratione multitudinis infinitæ in actu erit simultas existendi, seu essendi in actu omnium vnitatum, quibus illa constat. Pater consequentio: quia eadem est ratio de vnitatibus componentibus numerum in actu talem, vel infinitum in actu quod necessitatem existendi simul, vel negationem eius, vt alterutrum in actu componat. Antecedens probatur: quia dicimus tot dies esse præteritos, nec tamen vnitates, quibus is numerus in actu componitur, simul in actu extiterunt: imo, nec simul existere poterunt. Respondetur negando antecedens. Ad cuius probationem facit primam eius partem, scilicet dicere nos ac numerare tot dies præteritos, qui nec fuerunt, nec poterunt esse simul in actu; nego tamen illa verba secunde partis antecedentis, quibus is numerus in actu componitur. Is enim numerus ex præteritis diebus nunquam simul existentibus compositus numerus in actu non est, sed in potentia solum, vt ex hæctenus dictis constat. Verum quidem est nostrum numerum actiuum, siue numerationem nostram in actu esse; sed sic acceptus numerus nostra cognitio sola est, quæ actu existit, cum elapsos dies numeramus; aut is nosser actiuus numerus, seu connumeratio diuina fluxorum præteritis diebus non constat, aut componitur; sicuti nec verba Dei aut nostri cognitio obiectis, quæ referantur.

DISPUTATIO VI.

De mediis materialibus scientiæ diuinæ, circa omnia & singula eius obiecta hæctenus statuta.

1. **H**inc iam pollicitationis nostræ liberabimus fidem distinctius, vt non scilicet, aliis de mediis diuinæ scientiæ, vt ad enumerata obiecta se porrigat, disputantes. Et primo quidem loco de mediis materialibus disputandum est. Media autem materialia voco, quæ obiectum ponunt, præsentantque potentie, aut scientiæ Dei; quantum satis est, vt terminet cognitionem diuinam, hæcque ad illud extendatur: ac proinde huic materiam cognoscendam subministrant, quia illam in debito statu, & præsentialitate collocant, vt videantur. Non fecus ac baluli, qui statum videndam sub conspectum nostrum afferunt, & præsentant, materialia media visionis nostræ de statua illa dici possunt: quia visioni illi materiam ministrant, & conspecturis apponunt; licet ipsi secundum se ad statum visionem eam nec determinent, neque aliter, quam materię debita appositione concurrant: ex hæc vero tituli explicatio constat primo: nihil de medio materiali scientiæ Dei circa seipsum disputari posse: cum nihil sit, quod Deum vel in se, vel in sua præsentialitate pro statu vltimo (etiam si eius possibilitatem ab exercita existentia ipsius abstrahit, ac distinguit metaphysice posse admittamus) cum, & in suo esse, duratione, immensitate, & suis omnibus ens à se sit, atque à nullo, adhuc tanquam à connexionis termino, dependens.

2. Constat secundo: neque in scientia diuina de possibilibus creatis disputationi præsentem locum esse: est enim à Deo, cuiusque omnipotentia, tanquam à termino connexionis